

בר מצוה – בן י"ג שנה – ויום אחד

אם צריך י"ג שנה ויום אחד, י"ג שנה מעת לעת, ב' שערות

אבות פ"ה מכ"א

בן חמש שנים למקרא, בן עשר למשנה, בן שלש עשרה למצות, בן חמש עשרה לתלמוד, בן שמונה עשרה לחופה.

נדה מה, ב

בן י"ג שנה ויום אחד.

שוע"ר סי' נג סי"ג

אם מתפלל בלילה ערבית מותר לירד לפני התיבה.

ומה שאמרו י"ג שנה ויום אחד, לא שצריך יום אחד יותר על י"ג שנה, אלא לומר שצריך י"ג שנה שלימות מיום אל יום, ולא שיום א' בשנת י"ג נחשב שנה. אבל מיד שהגיע תחילת כניסת היום שנולד בו, וכלו בו י"ג שנה שלימות, הרי מקצת כניסת היום זה נחשב כיום שלם, והרי הוא בן י"ג ויום אחד. ואין צריך י"ג שנה מעת לעת.

שוע"ר סי' נה ס"ו

אם לא הביא ב' שערות אפילו הוא גדול בשנים דינו כקטן ... ומכל מקום אין צריך לבדוק בשערות בכל שהגיע לכלל שנותיו, דהיינו בן י"ג שנה ויום אחד, שכיון שתפלה מדברי סופרים, סומכין על החזקה שמן הסתם הביא ב' שערות, כיון שהגיע לכלל שנותיו שראוי להביא בהן ב' שערות.

שוע"ר סי' רנב קו"א ס"ק יד

ולא אמרינן ספק דברי סופרים להקל כיון שיכול להתברר מיד ... ועוד שאין עושין ספק דברי סופרים לכתחלה.

שוע"ר סי' רעא ס"ז

וקטן אפילו הוא בן י"ג שנה, אם אינו ידוע שהביא ב' שערות אינו מוציא את האשה, כיון שהיא מחוייבת מן התורה בודאי, והוא אינו מחוייב אלא מספק, כי שמא לא הביא ב' שערות עדיין והוא פטור מכל המצות מן התורה.

שוע"ר סי' תצג ס"ה

לענין אבילות יום האחרון או אומרים מקצת היום ככולו כמ"ש ביו"ד סי' שצ"ה.

הלכות תלמוד תורה פ"א ה"א

ומאימתי אביו חייב ללמדו משיתחיל לדבר ... עד שיהא בן חמש שנים, דהיינו בשנה חמישית, שאז מלמדו לקרות תורה שבכתב ... עד שיהיה בן עשר שנים ... והיו עוסקים ה' שנים בלימוד כל המקרא ... ואחר כך ה' שנים בלימוד המשניות ... ואחר כך ה' שנים בתלמוד.

קונטרס אחרון שם ס"ק א ד"ה והנה לפירוש

תנן נמי התם בן י"ח לחופה ולרמב"ם היינו תחלת י"ח ... והא דבן י" למשנה לא דמי לבן י"ג למצות, לא איכפת [לן] לרמב"ם, כמו בבן י"ח לחופה.

פסקי הסדור – דיני פדיון הבן

מצות עשה לפדות כל איש ישראל את בנו שהוא בכור לאמו הישראל, מיום שלשים ולמעלה, דהיינו ביום ל"א.

רמ"א יו"ד סי' א ס"א

ויש אומרים שאין לסמוך על החזקה אלא בדיעבד, אבל לכתחלה אין לסמוך על חזקה במקום דיכולין לבררו.

שו"ע אהע"ז סי' קנה סי"ד

אין שתי שערות סימן גדלות אלא אם כן באו מ"יב שנה ואילך, אבל אם באו קודם לכן, אפילו תוך שנת שנים עשר, חשוב כשומא, ואינה נחשבת גדולה על ידם, אלא אם כן הביאה אחרות אחר שנים עשר שנה. (וברמ"א שם:) ויש אומרים שאם הביאה שערות ביום אחרון של שנת שנים עשר חשובה גדולה.